

ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ ІНШОМОВНОГО СПІЛКУВАННЯ НА ЗАНЯТТЯХ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

УДК 378:37.032

Уляна Левкович, аспірант Дрогобицького державного педагогічного університету
імені Івана Франка

ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ ІНШОМОВНОГО СПІЛКУВАННЯ НА ЗАНЯТТЯХ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

У статті висвітлено поняття професійної мовної компетенції, здійснено аналіз методичної літератури, яка пропонує класифікацію та опис сучасних інформаційних технологій, що використовуються у професійній педагогіці.

Ключові слова: професійна мовна компетенція, професійна освіта.

Літ. 3.

Ульяна Левкович, аспирант Дрогобычского государственного педагогического университета
имени Ивана Франко

ФОРМИРОВАНИЕ ПРОФЕССИОНАЛЬНОЙ КОМПЕТЕНЦИИ ИНОЯЗЫЧНОГО ОБЩЕНИЯ НА ЗАНЯТИЯХ ИНОСТРАННОГО ЯЗЫКА

В статье отражено понятие профессиональной языковой компетенции, осуществлен анализ методической литературы, которая предлагает классификацию и описание современных информационных технологий, что используются в профессиональной педагогике.

Ключевые слова: профессиональная языковая компетенция, профессиональное образование.

Ulana Levkovych, Postgraduate Drohobych State Pedagogical University by I. Franko

FORMING OF PROFESSIONAL LANGUAGE COMPETENCE ON THE ENGLISH LESSONS

In the article the notion of professional language competence is explained, the analysis of methodical literature, which offers the classification and description of modern informational technologies, is realized.

Keywords: professional language competence, professional study.

Постановка завдання. В наш час більш значимими є не окремі знання, а система знань, що виражається в умінні вирішувати повсякденні та професійні проблеми, здатності до іншомовного спілкування, підготовці в сфері нових інформаційних технологій. Тому в сучасній педагогіці виділяють освітній напрямок, який називають *компетентнісним підходом*. З українських науковців питаннями освітньої компетентності займаються О.І. Пометун, О.Я. Савченко, Л.І. Парашенко, О.І. Локшина, Н.М. Бібік, О.В. Овчарук.

Мета статті полягає у виявленні передумов успішного засвоєння і подальшого активного використання базової наукової та професійної термінології.

Викладення основного матеріалу. Поняття професійної компетенції визначається через низку вимог, які вносяться до обов'язкового розв'язання професійних питань і задач, що спираються на базову кваліфікацію спеціаліста, яка може бути розширена або ускладнена залежно від когнітивного, системно-діяльнісного та особистісно орієнтованого підходу (цілей, задач, структури, способів та інших елементів

професійної діяльності персоніфікованої особистості).

Мовну компетенцію можна розглядати, як загальне комплексне поняття, що свідчить про рівень навчальних досягнень з мови та мовленнєвого розвитку студента; у вузчому тлумаченні, як одну з її складових (різновид навчально-предметної компетенції з іноземної мови), тобто власне мовну, пов'язану із засвоєнням лінгвістичної змістової лінії курсу іноземної мови. Що стосується мовної компетентності, – Рада Європи з 1990 року розглядає її, як стратегічну, соціальну, соціолінгвістичну, мовну та навчальну. Слід зазначити, що праць, які детально розглядають формування іншомовної компетентності студентів практично не існує. Зате ряд робіт присвячено розгляду таких термінів: комунікативна компетентність, іншомовна комунікативна компетентність, професійна компетентність [2, 197].

На жаль, сьогодні володіння іноземною мовою, що забезпечує навчально-наукове та професійне спілкування, часто розглядається як другорядне, таке, що базується на загальному володінні мовою. Проте, в зв'язку з тим, що

ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ ІНШОМОВНОГО СПІЛКУВАННЯ НА ЗАНЯТТЯХ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

ставлення до мови спеціальності поступово змінюється, видається велика кількість підручників та посібників, орієнтованих на професійне спілкування. Вивчаються такі підсистеми мови, як науковий стиль, усна наукова мова, лексико-граматичні особливості мови конкретної спеціальності. Кінцева мета будь-якого виду освіти знаходиться у прямій залежності від соціального замовлення суспільства. Концепція розвитку професійної освіти України на сучасному етапі обумовлена тенденціями перспективного перетворення економіки. На сьогодні однією з найбільш перспективних галузей української економіки є туризм. Розширюються міжнародні контакти, зміцнюється економіка країни, створюються нові робочі місця для українських громадян. Зрозуміло, що рівень економічного та соціального розвитку сучасної світової спільноти вимагає від майбутнього спеціаліста формування досвіду існування в сучасному просторі, вимагає формування професійної компетенції іншомовного спілкування майбутнього фахівця у сфері туризму, а саме рекреаційної індустрії. А оскільки для студентів, майбутніх менеджерів рекреаційної індустрії, це новоутворення є особливо значущим, не можна пройти повз можливість об'єднати обидві цілі, що стоять перед сучасною професійною освітою: формування іншомовної та професійної компетентності у студентів у процесі вивчення курсу іноземної мови.

В контексті мовної освіти це означає надання можливості використання середовища, у якому поряд із традиційними матеріалами та видами роботи використовуються можливості ресурсів інформаційних технологій та навчальні матеріали нового покоління, а також середовищ, що передають соціокультурну своєрідність лінгвосоціуму, що вивчається.

Таким чином, перед викладачем іноземної мови ВНЗ стоїть складна задача чітко уявляти чим характеризується професійна компетентність студентів, в чому її сутність та з яких структурних компонентів вона складається. Передумовою успішного засвоєння і подальшого активного використання базової наукової та професійної термінології слугує раціональне поєднання комунікативного підходу та професійного контексту. Доцільність такого методу підтверджують дані лінгвістичних спостережень, що засвідчують необхідність знання приблизно 75 – 85% усіх термінів, які зустрічаються, для вільного розуміння та читання іншомовних наукових текстів [3, 2].

Продуктивність засвоєння термінів та їх активне використання в усному та писемному

іншомовному фаховому мовленні багато в чому залежить від відповідної системи підготовчих вправ, послідовно спрямованих як на переклад та вдумливе засвоєння термінології, так і на активізацію вмінь говоріння та слухання, необхідних для застосування цієї термінології у конкретних робочих ситуаціях. Ефективним є поєднання вправ як репродуктивного характеру, що виконують ознайомлюючу функцію, так і творчих, що сприяють активному самостійному використанню термінологічної лексики відповідно до виробничої ситуації. Ефективним є завдання: дати усно тлумачення фаховим термінам іноземною мовою; дібрати терміни до запропонованих визначень; усна презентація термінів, їх семантизація, поєднуваність з іншими словами/термінами, способи деривації, приклади вживання у певних зразках.

Вправи творчого спрямування повинні бути складнішими і передбачати більшу самостійність при їх виконанні, наприклад: скласти усне висловлювання фахового спрямування, використовуючи професійну термінологію; скласти діалог виробничої тематики, насичений фаховою термінологією даної спеціальності.

Застосування таких видів роботи допоможе уникати сліпого калькування при перекладі фахової літератури та написанні текстів професійного спрямування, орієнтане на вживання нормативних форм термінології та фахових фразеологічних терміносполучень.

Надзвичайно ефективним, особливо під час організації самостійної роботи, є *“casemethod”* (метод випадків і ситуацій). Це інтерактивний метод навчання, що дає змогу наблизити процес навчання до реальної практичної діяльності спеціалістів. *“Casemethod”* – це опис реальної життєвої ситуації, який використовують як педагогічний інструмент, щоб спровокувати дискусію в навчальній аудиторії. Перевагою цього методу є можливість оптимально поєднувати теорію і практику, що є надзвичайно важливим в процесі підготовки майбутнього фахівця.

Доцільним для формування мовленнєвої фахової компетенції на основі науково-професійної термінології є використання текстів зі спеціальності. Невеликих за обсягом, доступних за змістом, насичених словами, стійкими словосполученнями та граматичними конструкціями, характерними для мови спеціальності. Тільки на рівні тексту вивчені професійні терміни постають як цілісна комунікативна система, придатна для використання в певних робочих ситуаціях, а не як сукупність розпорошених лексем та синтагм.

Здійснивши аналіз методичної літератури, яка

пропонує класифікацію та опис сучасних інформаційних та телекомунікаційних технологій, що використовуються в сучасній професійній педагогіці, можна зробити **висновок**: їх доцільно розділити на два класи: власне середовища, де відбуватиметься процес опанування професійною іноземною мовою (навчальне середовище) та інструментарій, засобами якого здійснюватиметься формування необхідних для майбутнього спеціаліста компетентностей.

До першого класу віднесемо: тематичні форуми, дистанційні конференції, олімпіади, курси та проекти, розміщені на мікропорталах, закритих навчальних платформах та Інтернет-сайтах.

До другого класу належать наступні засоби: від телекомунікаційних ресурсів Інтернет до спеціалізованого лінгводидактичного програмного

забезпечення: навчальні програми, аудіо- та відеопроекти, тестові додатки, ресурси спеціалізованих сайтів, матеріали, які розміщені на CD-ROM та ін.

Така методика, що відповідає усім вимогам сучасної професійної освіти, сьогодні є можливою за умов створення та використання навчального середовища на базі вищих учбових закладів України.

1. Бех П.І. 3 позицій комунікативної орієнтації // *Іноземні мови в навчальних закладах*. – 2002. – № 1 – 2. – С. 34 – 40.

2. Креденець Н.Д. *Компетентність – парадигма професійної підготовки фахівців*. – Вінниця: ДОВ Вінниця, 2004. – 701 с.

3. Кордонська А.В. *Формування мовленнєвої компетенції студентів*. – <http://intkonf.org/kordonska-av-formuvannya-movlennevoyi-kompetentsiyi-s...>

Стаття надійшла до редакції 30.04.2013

УДК 371:37.06:004

Мар'яна Костецька, аспірант Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка

ОСВІТА В КООРДИНАТІ ІНФОРМАЦІЙНОГО СУСПІЛЬСТВА

У роботі йдеться про роль освіти в науково-технічному процесі, вплив її на структурування інформаційних систем, управлінських сегментів у подальшому вдосконаленню суспільних відносин.

Ключові слова: освітня система, науково-технічний прогрес, соціальний прогрес, автоматизація управлінських функцій.

Лит. 11.

Марьяна Костецка, аспирант Дрогобычского государственного педагогического университета имени Ивана Франко

ОБРАЗОВАНИЕ В КООРДИНАТЕ ИНФОРМАЦИОННОГО ОБЩЕСТВА

В работе идет речь о роли образования в научно-техническом процессе, влияние его на структурирование информационных систем, управленческих сегментов в дальнейшем совершенствованию общественных отношений.

Ключевые слова: образовательная система, научно-технический прогресс, социальный прогресс, автоматизация управленческих функций.

Mariana Kostetska, Postgraduate Drohobych State Pedagogical University by I. Franko

EDUCATION IN THE CONTEXTS OF INFORMATION SOCIETY

This article examines the role of education in the process of scientific and technological evolution, its influence of the structuring of information systems, management segments in the subsequent improvement of social relations.

Keywords: education system, scientific and information revolution, social progress, automatization of management functions.

Актуальність публікації. Науково-технічна революція почалася у середині ХХ століття. Це був стрімкий стрибок, який вчинила всесвітня наука, а за нею і техніка, докорінно змінивши продуктивні сили, що існували досі в суспільстві. За 20 років НТР

економіка більшості розвинених країн зросла у декілька разів, що дало основу для переростання науково-технічної революції в науково-технічний прогрес.

Прогресом можна називати тільки такий розвиток, при якому зростає число можливостей,